AD CARDINALITIAM.

QVÆSTIO MEDICA:

Matutinis agitanda disputationibus, die Iouis, 15. Maij, in Scholis Medicorum Parisi. D. Alberto le Feure Medico Regio Moderatore.

Parotis Iuuenibus, an senibus periculosior?

VRIS oculo præstantior, externa est & cartilaginea, interna verò ossea, quatuor cameris distincta: quarum prima foris obuia & flexuosa, tympano tenui terminatur, quod a natiuitate crassius, aut densius, vel pellicula obductum, surditatis insanabilis causa existit: cui filum attenditur vt in militari tympano. Secunda Concha est, continet aerem congenitum ambienti congenerem, primum auditus instrumentum, & fenestellas duas ad traiectionem cum biliosi excrementi, tum speciei sonoræ, & canalem ab aure ad palatum, implantati spiritus reparationi, & expurgationi dicatum: propterea masticatoriis auris commode expurgatur, & surdastri ore adaperto melius audiunt: demum ossicula tria per ginglymum articulata, & duobus musculis agitata, in recens natis & adultis magnitudine æqualia sunt, verum in his durissima ac solidissima, in illis media adhuc parte cartilaginosa, & intus muco repleta; ideò infantes obtusius audiunt. Tertia Labyrinthus dicitur, Quarta Cochlea, quæ admittit neruum auditorium, qui naribus, radici dentium, linguæ, & laryngi communicatur: hinc surdastri rancidulum quiddam balba de nare loquuntur, & a sono aspero citra contactum dentes offenduntur, & natura surdi sunt muti, & surdi anhelosi, qui durius aures scalpunt tussiunt, & peripneumonicis aures madent, & parotides illis superuenientes faustæ. Eadem camera arteriolas transmittit, quibus spiritu copioso, vel calidiore repletis, pulsans sonus, vehemens noctu, si aures pileolo obturatæ & puluino obrutę sint; nec non in acutis morbis & cephalalgiis molestus excitatur.

VRIS interna variis morbis tentatur, in quibus maius periculum quam oculis: Nam vitia oculorum intra ipsos nocent, aurium inflammationes doloresque interdum ad dementiam mortemque præcipitant. Hanc, vti & externam afficiunt morbi similares, qui in sola intemperie consistunt (eo enim pertinent qui materiæ & formæ perhibentur) Organici, & Communes: inter quos primum locum tenent, quatuor Tumores contra naturam, Phlegmone, Erysipelas, Oedema, Scirrhus, Inflammatione bubo continetur, Bubone Parotis, est enim bubo earum glandularum quæ sunt pone aures.

VBO est inflammatio earum præsertim glandularum quæ sunt in inguinibus, aut alis, aut iuxta aures, vbi sunt emissaria trium partiũ principum; totidem enim sunt non plures nec pauciores. Illæ copia grauatæ, aut acrimonia irritatæ, eò suum onus deponunt, hinc bubo nisi manifestam habeat causam vt vlcus in cruribus aut manibus, solaque diaria illi succedat, malignitatem febris demonstrat & aliquid triste minatur.

AROTIS quædam accidit sanis sinè febre, vt cum cerebrum in sua emunctoria sponte sese expurgat, eaque resolutione sola curatur: quædam succedit morbis iisque vel acutis vt febribus ardentibus, vel longis vt affectibus cõmatosis, criticè si materia fuerit cocta, & excretrix robusta, sine Lunæ influxu, nec minus pari quam impari die, vicesimo potius critico quam vicesimoprimo, symptomaticè si humor fuerit contumax. & imbecilla natura: habet autem febris suam crisim distinctam a crisi parotidis, potestque vnum abesse altero manente, quandoquidem parotidibus suppuratis pure albo læui æquali & minime fœtido multi intereunt.

AROTIS quædam parua, quædam magna, vtraque vitiosa, sola mediocris optanda; quædam calida & biliosa, Alia frigida & pituitosa, illa iuuenes, hac senes sæpius vexantur. Calida dolorifica sæpe intrò recurrit, atque tum funesta: propterea nunquam repellẽdum, procurandum potius vt humor foras alliciatur, commodissimè ferro candente, non expectato pepasmo. frigida verò vt plurimum laxa, mollis, indolens, tardius suppurabit sed securius alioquin ad partes infernas conuerti solet, eaque vel per sputa, vel per vrinas vacuari, vel in abscessum terminari, qui quo longiùs abest à foco, & in partem capacem transfertur, eò melior iudicatur.

Ergo Parotis iuuenibus, quam senibus periculosior.

B.I.U.P. BIBLIOTHEQUE

Defendebat Ioannes Riolanus Parisinus. anno salutis. 1603.